

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Čáslavky

Dolany

Krabčice

Sebuč

Svinišťany

Slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

opět se vám po třech měsících dostává do rukou obecní časopis, ve kterém přinášíme informace o dění v našich obcích. Po řadě omezení se dostáváme do běžného života a věřím, že tomu tak již zůstane. Přináším vám ve stručnosti to nejdůležitější, co se buduje nebo bude budovat.

Chodníky

Všichni asi vidíte omezení provozu na silnici I/33 z důvodu výstavby nového chodníku a přechodu v Čáslavkách. Tato akce je součástí projektu „Zvýšení bezpečnosti (přechody) na kom. I/33 v lokalitách Svinišťany, Dolany, Čáslavky“. Děkujeme všem za pochopení omezení, které stavba přináší. Odměnou nám všem bude chodník, který přispěje k bezpečnému pohybu kolem hlavní silnice. Podobná omezení nás čekají v Dolanech, kde bude ke konci léta pokračovat třetí etapa tohoto projektu.

Veřejné prostranství

Zaměstnanci obce se snaží udržovat zeleň veřejného prostranství v pěkném stavu. Jaro se neslo v duchu chladného, deštivého počasí a sekání trávy bylo vždy na hraně udržitelnosti. Proto se omlouváme za neutěšený stav kolem požární nádrže v Dolanech, který zůstal ve fázi rozpracovanosti a jakmile nám to počasí dovolí, tak s pomocí techniky rozhrneme přivezené kupy hlíny a upravíme do lepšího stavu.

Rekonstrukce vodovodu v MŠ

V budově mateřské školy a obecního úřadu proběhne rekonstrukce vodovodu. Bude se jednat o výměnu starých kovových trubek za plastové. Při této příležitosti dojde k rekonstrukci sprchy a sociálního zázemí pro personál.

Obchvat I/33

I když to vypadá, že započaly práce na obchvatu, tak opak je pravdou. Jedná se pouze o archeologický průzkum. Dále zmiňuji pár faktických informací bez spekulací a úvah.

Na stavbu bylo vydáno 1. 3. 2011 územní rozhodnutí, které ale nenabývalo právní moci, protože došlo k odvolání. Nové ÚR bylo vydané na konci roku 2011, ale nenabývalo právní moci, protože došlo k odvolání a postoupení ÚR k odvolacímu orgánu na KÚ KHK. Příslušný odvolací orgán zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil zpět k novému projednání na MÚ Jaroměř, ale územní řízení tím nebylo pozastaveno. O ÚR bylo opětovně požádáno v 03/2016, právní

Co se děje, aneb aktivity v obci

moci nabylo v 03/2017. Byl odevzdán čistopis dokumentace pro SP a vyhotoveny geometrické plány. Výkupy pozemků byly zahájeny v 11/2018. V roce 2019 byla vypracována aktualizace záměru projektu. Změna ÚR v části trasy (nové podmínky v uložení sítí a řešení likvidace vod) nabyla právní moci 3. 9. 2019. V rámci další přípravy stavby pokračovala IČ pro SP. K podání žádosti o vydání SP došlo 16. 10. 2019. Během majetkoprávní přípravy je nutné vypořádat celkem 175 listů vlastnictví. K 03/2021 bylo vykoupeno cca 98% pozemků. Bylo vydáno prodloužení platnosti stanoviska EIA. Dne 24. 4. 2020 zahájil KÚ KHK stavební řízení na 12 stavebních objektů zahrnujících např. přípravu území, hlavní trasu, stavbu MUK Dolany, mostů přes Labe a vodoteč či dešťových usazovacích nádrží. Dne 19. 6. 2020 vydal SÚ Jaroměř SP na dalších 12 stavebních objektů (např. přeložky silnic III. třídy, nadjezdy, polní cesta). Dne 20. 7. 2020 vydal KÚ KHK SP na hlavní trasu a dalších 11 stavebních objektů. Vydané SP ale nemohlo nabýt právní moci, jelikož 4. 9. 2020 zveřejnil KÚ KHK oznámení o podaném odvolání. Dne 10. 2. 2021 však MD jako odvolací orgán zamítl podané odvolání, čímž vydané SP nabylo právní moci. Proti rozhodnutí MD se nelze dále odvolat ani podat rozklad. Dne 1. 12. 2020 byl odevzdán čistopis VD-ZDS a PDPS. Dne 15. 10. 2020 bylo zahájeno výběrové řízení na provedení záchranného archeologického výzkumu a 23. 2. 2021 byla uzavřena smlouva na provedení ZAV a zahájeny zemní práce pro ZAV. Dne 17. 12. 2020 bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. Jako základní termín pro podání nabídek bylo stanoveno datum 27. 1. 2021. Kvůli opakovaným dotazům uchazečů byl

ale termín prodloužen do 30. 4. 2021. Podány byly čtyři nabídky. Hodnotící komise nyní prověřuje reference a cenové nabídky jednotlivých účastníků výběrového řízení. S nejvýhodnější nabídkou přišlo sdružení firem Metrostav Infrastructure a Metrostav DS. Jeho cena činí 687,8 milionu korun, což je zhruba 80 procent ceny předpokládané (862,6 mil. Kč). A co dál? Budeme doufat, že vše dopadne dobře a práce na výstavbě obchvatu budou moci co nejdříve začít.

Výstavba místních komunikací (polní cesty) v Dolanech

Státní pozemkový úřad bude provádět výstavbu cest kolem Dolan. Jedná se o cesty od hřbitova k spodní křižovatce (C4) a od křižovatky spodní cesty až k vjezdu do ZD Dolany (C2), které byly schváleny v rámci Plánu společných zařízení při komplexních pozemkových úpravách.

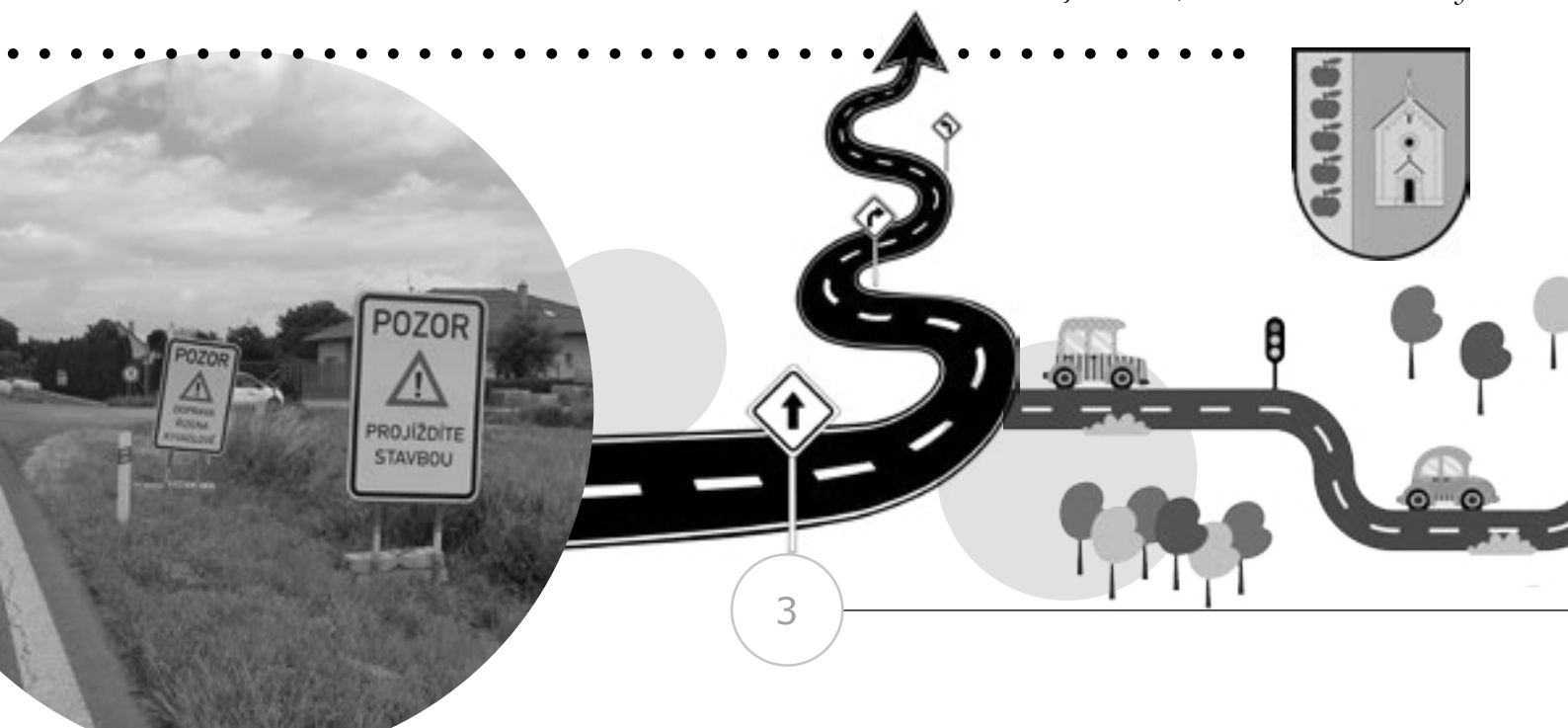
Cesty se budou budovat s povrchem z asfaltobetonu střednězrnného, šířka jízdního pruhu bude 4,0 m + 2 x 0,25 m krajnice. Práce se budou zahájeny bez zbytečného odkladu po skončení VR a to je po 30. 7. 2021. Požadovaný termín dokončení stavebních prací je 1. 11. 2021.

Vodovod

Je dokončena projektová dokumentace a probíhá vyjádření dotčených orgánů, aby bylo možno podat žádost o stavební povolení.

Na závěr bych vám rád popřál krásné slunečné léto plné zážitků.

Jiří Plšek, starosta Obce Dolany

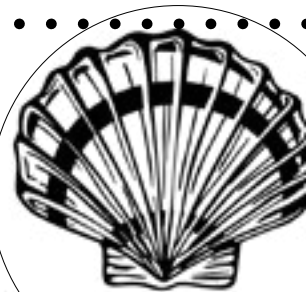
Slovo šéfredaktorky časopisu

Vážení čtenáři,

otevíváte prázdninové číslo Časáčku. Věřím, že i tentokrát vás jeho čtení potěší. Po studeném deštivém jaru a opatřeních v důsledku šíření koronaviru jsme se všichni dočkali léta a přejeme si, aby jeho měsíce byly plné slunce, radostné nálady, příjemných zážitků a odpočinku. Záleží na každém z nás, zda bude praktikovat odpočinek rekreační nebo pracovní na zahrádkách. Vždyť i krátká chvíle strávená v přírodě nebo procházka lesem uvolní naše smysly a zbaví nás stresu nahromaděného během dlouhých pandemických měsíců. Přeji vám, vážení spoluobčané, aby zvuky lesa působily na vaši ustaranou hlavu jako balzám, aby jeho čistý vzduch odpavil únavu a sluneční paprsky vám dodaly sílu do podzimních měsíců.

Blanka Dvořáková

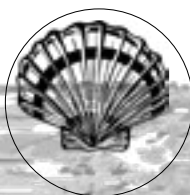

Vaše nejen letní zážitky na stránky Časáčku

Až vyrazíte za letním dobrodružstvím nejen po krásách našeho okolí, foťte, pište a sdílejte vaše dojmy. Třeba vás potěší nějaký zajímavý výlet v nejbližším okolí nebo objevíte dobrý tip pro výlet rodin s dětmi. Tak si jej nenechte jen pro sebe. Podělte se o vaše prázdninové cestování. Stačí jen pár slov a nějakou fotografii a hned je článek na světě. A pak vše poslat na: zpravodaj@dolany-na.cz. Tak jednoduché to je.

Rádi přivítáme nejen letní/podzimní tipy na články, ale jakékoliv doporučení či nápad na článek, který by mohl být v Časáčku otištěn. Námetem může být aktuální dění v obcích či vzpomínka z minulosti, zamyšlení nebo i vámi pořízená fotografie, která by se dala použít na přední či zadní barevnou stranu časopisu. Nebo máte šikovné děti, vnoučata a baví je kreslit? Není nic jednoduššího než obrázek poslat. Na případné tipy a nápady se budeme těšit.

Za redakční radu Lenka Piechová

Kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky, fotografie o dění v obci či akci můžete zasílat do Časáčku na adresu: zpravodaj@dolany-na.cz nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků do časopisu dodržujte, prosím, níže uvedené termíny. Uzávěrka příspěvků pro podzimní číslo 3 / 2021 je 17. 9., pro zimní číslo 4 se jedná o termín 10. 12. 2021.

*Jménem redakční rady vám děkuje Blanka Dvořáčková
a Lenka Piechová.*

Časopis číslo 2/2021 byl vydán 28. 6. 2021

Autoři a zdroje textového/obrazového materiálu

Autoři textů, fotografií či grafik jsou uvedeny pod jednotlivými články. Pokud byly pro článek využity zdroje, jsou taktéž uvedeny pod článkem. Neoznačený ilustrativní obrazový materiál je čerpán z webové stránky Pixabay. Jedná se o mezinárodní stránku pro publikování fotek, vektorů či ilustrací, které je možné využívat zdarma a bez autorského odkazu.

Redakce časopisu

Šéfredaktor: PaedDr. Blanka Dvořáčková

Redakční rada: Lucie Kudrnáčová, Veronika Lemberková,
Mgr. Lenka Piechová, Jiří Plšek, Olga Procházková
Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:
Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01

Tisk: Tiskárna Design-Print, Žižkova 816, Náchod

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma.

Přání velikonočních svátků

Vážení, přeji Vám krásné prožití svátků jara, pevné zdraví, klid a pohodu v rodinném kruhu.

Chtěla bych Vám současně poděkovat za milý bonus v Časáčku v podobě velikonočního vystřihování, které velice potěšilo. Jelikož jsem jej využila ve svém aranžmá na Velikonoce, dovoluji si Vám tento obrázek zaslat.

Přeji pohodové svátky.

Dosedělová Martina

PS: Andělíci z konce roku 2020 slavily též úspěch. Pro hektický závěr roku jsem již nestihla Vám za tuto milou pozornost v Časáčku poděkovat, proto velice oceňuji, že pochvalu napsal alespoň pan Červený J.

Poděkování spoluobčanům za sběr starého železa

Chtěli bychom poděkovat všem spoluobčanům z Čáslavky, Dolan, Krabčic a Sebuče za spolupráci a poskytnutí starého železa.

Výdělek bude rozdělen mezi SDH Čáslavky a SDH Dolany a bude použit na provoz sborů.

*Děkujeme starostové SDH
Karban Ladislav a Ing. Miroslav Všečka*

Letní přivesnické kempy v chaloupce

Na letošní přivesnické kempy zbývají ještě volná místa, takže pokud máte zájem, s vyplněnou přihláškou se hlašte na OÚ Dolany nejpozději do 22. 7. 2021.

PŘÍVESNICKÉ KEMPY V CHALOUPCE (pro školní děti)

Termíny **T**áborů:

I. 26. 7. – 30. 7. 2021

II. 2. 8. – 6. 8. 2021

III. 16. 8. – 20. 8. 2021

ČAS: od 7 do 16 hodin

KDE: dětské hřiště a Chaloupka Svinišťany č.p. 9
jídlo a pitný režim zajištěny

Přihlášky a další potřebné dokumenty k vytisknutí naleznete na stránkách www.dolany-na.cz.

Vyplněné přihlášky a dokumenty odevzdávejte na OÚ Dolany
Případné dotazy zasílejte na e-mail: sabina.mistrova@gmail.com
nebo na tel.: 733 155 666

Letní kempy se konají pod záštitou obce Dolany a za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Provozovatel může konání tábora zrušit na základě nařízení ministerstva zdravotnictví a vlády.

Na koloběžce a kole z Dolan do Dolan a zase zpátky

Vyrážíme z Dolan
u Čkyně ve složení
Štánda Hadrava, Karel
Linhart a Jiří Plšek
(sobota 0km)

Loučení se starostou
v Dolanech u Klatov
(neděle 84 km)

Dolany u Plzně (neděle 147 km)

Hlince - (neděle 187 km)

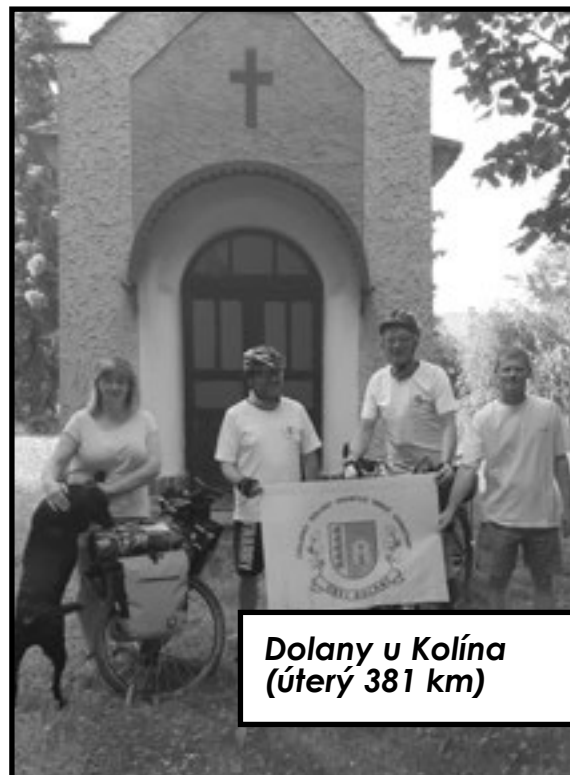
Dolany u Kladna
(pondělí 246 km)

Na cestách po Dolanech

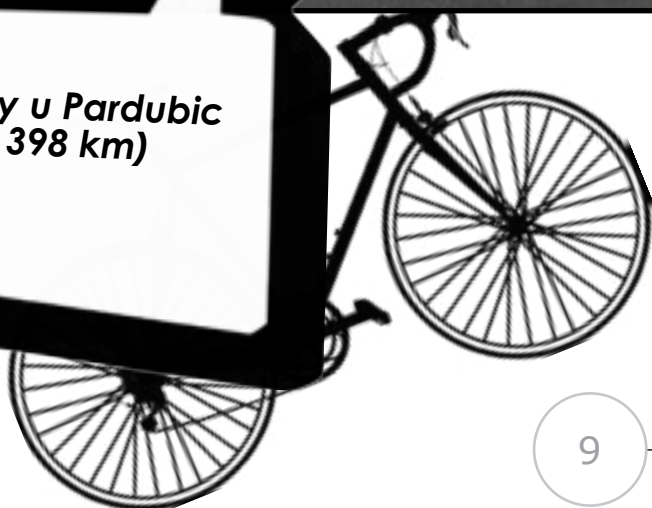
Dolany nad Vltavou
zdraví Jirku a Karla
pan starosta Josef D.
(pondělí 278 km)

Dolany u Kolína
(úterý 381 km)

Dolany u Pardubic
(úterý 398 km)

Pardubice - doplnění sestavy
Lukášem Ludvíkem
(středa 408 km)

Kilometry přibývají rychlým tempem

**Dolany u Hluboké
okres Chrudim
(středa 447 km)**

**Dolanský mlýn u Leštiny okr. Ústí nad
Orlicí (středa 450 km)**

**Dolanský mlýn
u Leštiny
okr. Ústí nad Orlicí
(středa 450 km)**

**a zase hezky
doma
v našich
Dolanech...**

Během těchto dní jsme projeli všechny naplánované Dolany v Dolanech, potkali jsme se s milými obyvateli, byli jsme příjemně překvapeni přivítáním a našlapali jsme celkem 604 km za 6 dní. Takže moc děkujeme všem Dolanům za vlídné přijetí na cestách.

Za všechny zúčastněné Jiří Plšek

Nehoda kamionu v Čáslavkách

Čtvrteční ráno 24. 6. přineslo obyvatelům Čáslav-
vek netradiční probuzení. Na svědomí jej měla
nehoda. Kamion ve směru na Jaroměř při nárazu
zničil plot a bránu u Frydrychů a poboural plot
s bránou u Ropických, kde se také zastavil. Kami-
on se podařilo odstranit až v odpoledních hodi-
nách. Důležité je, že nedošlo k žádnému vážnému
zranění.

*text a foto Jiří Plšek,
foto náhodský deník/galerie*

<https://nachodsky.denik.cz/galerie/nehody-v-caslav-kach-nahoranech-a-zabokrkach-komplikovali-provoz.html?photo=4&back=3498736679-5955-37>

Fotografie po odklizení nehody

Archeologický průzkum přináší nové poznatky o historii Dolan a Svinišťan

Archeologové u budoucího silničního obchvatu k Velkému Třebešovu přinášejí nové objevy, které jsou dokladem osídlení a způsobu života před více jak tisíci lety v Obci. U Dolan odkryli urnové pohřebiště z doby bronzové (tzv. Lid popelnicových polí) a z doby železné pozůstatky chlebových pecí, nadzemní hospodářské objekty na kůlech a torza lidských obydlí. Do 10. století raného středověku jsou datována kosterní pohřebiště u Svinišťan. Konstrukce hrobových jam je dokladem způsobu pohřbu zesnulých na marách. V hrobech byly nalezeny i šperky: bronzové záušnice, skleněné a jantarové korálky. Druhý nález u Svinišťan se datuje k válce roku 1866, kdy archeologové zajistili dopady rakouských kartáčových střel.

text Blanka Dvořáčková
foto Jiří Plšek/ foto wikipedia

více informací naleznete zde: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/arheologove-na-nachodsku-nasli-praveka-sidliste-i-dukazy-o-boji-z-roku-1866/2055114>

↑
ilustrativní obrázky: chlebové pece (kresba)
záušnice (foto) a kartáčové střely (foto)

← urnový hrob z doby bronzové

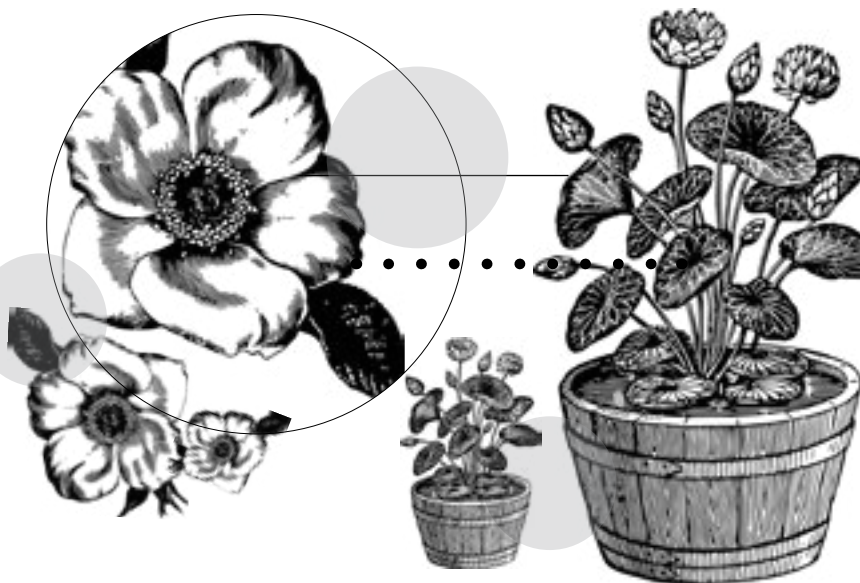
• • • • •

Naši oslavenci

Letošní čtvrtletí bylo nějaké slabší na naše oslavence - jubilanty. V dubnu oslavil své 75. narozeniny pan **Josef Rýdl** a v červnu se před 75 lety narodil pan **Miroslav Šponer**. Oba oslavenci jsou z Dolan. Oběma páům přejeme hlavně pevné zdraví, rodinnou pohodu a spokojenost.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

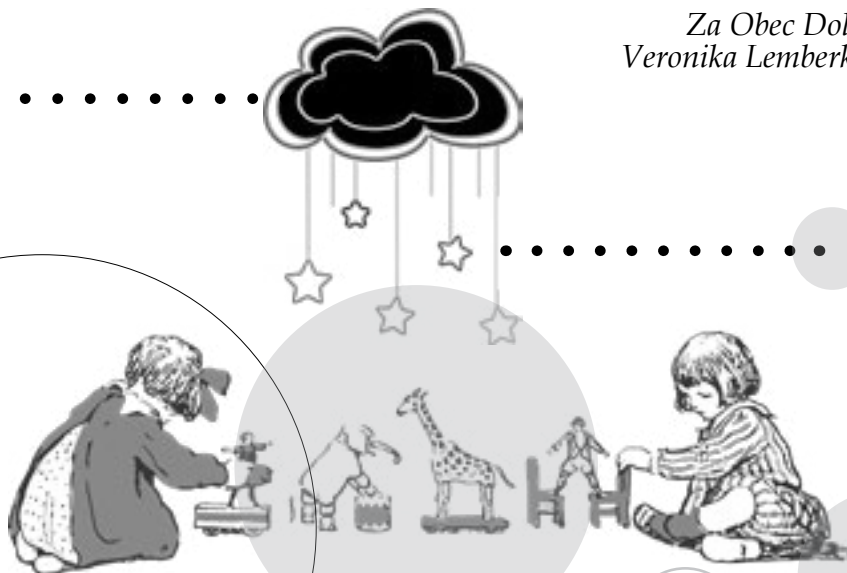
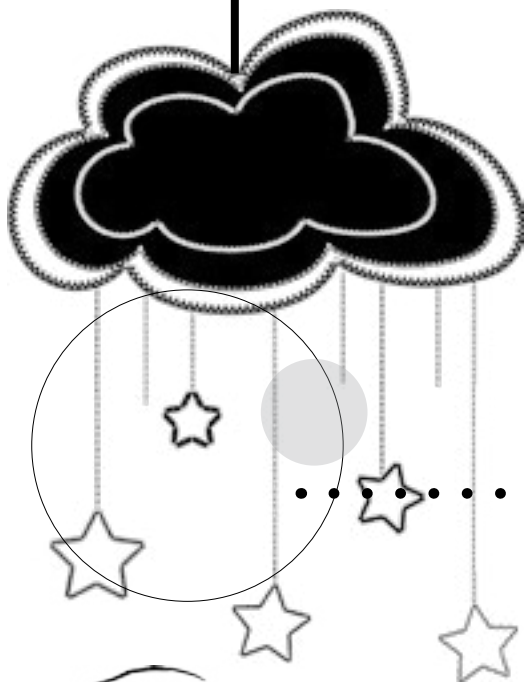
Vítání občáňků

Chce se mi napsat: „Je to už dávno, kdy jsme naposledy vítali malé občáňky ...“ A tak to vlastně klidně napíšu, protože je to už opravdu hodně dlouho. Teď už není čas čekat, protože by nám děti mohly nastoupit do školky nebo snad do školy. Tímto tedy vyzývám všechny rodiče, kterým se narodilo dítě v roce 2019, 2020 a 2021 a ještě nebylo přivítáno do naší obce, aby nám dali vědět na Obecní úřad buď telefonicky 491 813 657/491 542 317 nebo osobně a nechali na sebe nějaký kontakt. Tím, že o sobě dáte vědět, potvrdíte účast, můžu začít s přípravami.

Vítání občáňků se uskuteční hned v září (začátkem) a s největší pravděpodobností na hřišti u sokolovny, kde se za nepřízné počasí můžeme schovat pod střechu. Vítání bude opět v sousedském duchu ... posedíme, nafotíme, popovídáme si. A protože miminek, no vlastně ne jen miminek, ale i batolat bude určitě hodně, rozdělíme vítání občáňků do více dnů - odpolední. Až budu vědět o vaší účasti, určitě si vás najdu a domluvíme se.

Těším se, že strávíme příjemné odpoledne a bude vás hodně.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Dolanští našli v přírodě hotové „poklady“

Televizní pořad „Poklad z půdy“ si už získal řadu příznivců. Jeho volné pokračování s názvem „Poklady nejen z příkopů“ by se klidně mohlo točit v Dolanech. Přesvědčili se o tom milovníci přírody a pořádku, kteří se poslední březnovou sobotu připojili k výzvě Uklidme svět, uklidme Česko. Organizátoři celorepublikové akce nám dali pytle na odpadky, obec poskytla rukavice a šlo se na věc. Hlavní organizátor úklidu v místní části Dolany Libor Veinfurter připravil mapu, na které vyznačil barevné trasy pro jednotlivé úklidové čety. Akce probíhala s dodržением všech protiepidemických opatření. Jen v Dolanech se do ní zapojilo pětadvacet lidí, kteří nastrádali do pytlů několik metrů odpadů. Asi nejvíce nepořádku bylo kolem silnice vedoucí z Dolan na Sebuč. Bylo až s podivem, čím vším jsou lidé schopni přírodu „obdařit“. Našli se ušní známky na skot, boty, tričko, státní poznávací značka nebo části aut. Co do četnosti jednoznačně převažovaly plechovky a plastové lahve. „Děkuji všem zúčastněným za úklid Dolan a okolí. Až na počasí, které se pořádně pokazilo, proběhlo vše v pořádku. Myslím, že úklid byl plodný. Věřím, že se situace začne zlepšovat a že budeme moci uspořádat další akce. Mám na mysli třeba dětský den, který se loni velmi povedl,“ přeje si Libor Veinfurter. Mezi brigádníky v Dolanech nechyběli ani ti nejmenší, kteří úklid obce jistili z kočárků. Účastníci sběru nepořádku se mohli po práci posilnit velikonočními jídáši, sladkou odměnu jim připravila Laděna Jakoubková.

text a foto Petr Záliš

V Krabčicích podpořili výzvu „Uklidme svět, uklidme Česko“

I Krabečtí v sobotu 27. března podpořili výzvu Uklidme svět, uklidme Česko. Ráno si každý na hřišti vzal odpadkové pytle a rukavice. Poté skupinky, většinou rodin, vyrazily nazávisle na sobě směrem na Běluň, Vlčkovice, Střeziměřice a Dolany. Děti opravdu pojal akci jako hledání pokladu a předháněly se, kdo najde zajímavější vyhozenou věc. A tak se pomalu pytle začaly plnit převážně pet láhvemi, ale i autorádiem, starou gumáskou či zdechlinou v igelitce a dokonce i záchodová mísa byla nalezena nebo matrace.

Já osobně jsem ráda, že se zlikvidovala "černá skládka" na horizontu mezi Krabčicemi a Vlčkovicemi, kterou si tam pravděpodobně založil nějaký šikovný automechanik z blízkého okolí, a tak zde silnici lemovala desítky nárazníků, palubní deska či jakési nádrže.

Za Krabčice se výzvy Uklidme svět, uklidme Česko zúčastnilo 29 lidí a všem patří velký dík za účast a ochotu přidat ruku k dílu.

foto a text Olina Procházková

Velikonoční nadílku dětem ve Svinišťanech přinesli opět veselí zajíčci

Veselí zajíčci čekali na dětské koledníky i letos u pomníku na naší návsi.

Vždyť pondělní pomlázka je tradicí jara a ve Svinišťanech se po celé dlouhé generace dodržuje. Vzhledem ke koronavirovým opatřením místní hasičky a hasiči připravili pro děvčata i chlapce opět sladkou koledu v centru obce u pomníku. Malé koledníky očekávali dřevění zajíčci s veselými tvářemi, které jim v přípravných dnech namalovaly místní děti. Ty také ozdobily barevnými stuhami pomlázky, na výzdobu je darovali Hamplovi a Morávkovi. Zajíčkové byli skutečně štědrí a v koších pro děti čekaly sladkosti a malovaná vajíčka. Velikonoční krabičky plné čokolády daroval SDH. Balíčky s dobrotami nadělili Andrejsovi, Bugalovi a Hochmanovi. Děkujeme vám všem! A opravdu, zajíčci na barevná vajíčka nezapomněli! Paní Rathouská uvařila, obarvila a do košíku narovnala celé plato vajec, aby koleda byla taková, jaká má být! Paní Rathouská, děkujeme!

Pořadatelé připravili velikonoční nadílku pro 31 malých koledníků, přišlo jich 28 v doprovodu dospělých. Dvě děti poděkovaly zajíčkům svými namalovanými obrázky. Děti, zajíčkové vám také děkují!

Poděkování patří organizátorům, kteří se na právě netradičních Velikonoc podíleli, neboť navzdory nepříznivému počasí se svinišťanská koleda vydávala.

text Blanka Dvořáčková

foto Radka Kábrtová, Veronika Morávková

Zdroj: 1/ www.google – básničky k Velikonocům

2/ informace: Veronika Morávková a Radka Špičková

„Hody, hody doprovody
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
nesu košík vajíček“

Svinišťanské Velikonoce a pletení pomlázky

„Velikonoce
ve
Svinišťanech“

Sběr starého železa ve Svinišťanech

Svinišťanští hasiči jako každým rokem uspořádali v naší obci sběr železa. Ve čtvrtek 20. května naplnili železným odpadem celý kontejner. Výtěžek ze sběru i letos věnují na pohoštění a ceny pro soutěžící děti při srpnových dětských rybářských závodech. Děkuje!

text Blanka Dvořáčková

Výlov rybníka v Krabčicích

V sobotu 24. dubna proběhl od rána výlov Krabeckého rybníka. Bylo hezké pozorovat, jak se i ti nejmladší rybáři z Jaroměřského rybářského kroužku chopili podběráků, se zápalem ryby lovili a nosili je do připravených kádí. Ryby poté byly přepočítány a putovaly zase zpět do napouštějícího se rybníka.

text a foto Olina Procházková

Diváci a malí pomocníci při výlovu

„Výlov rybníka“

Májový průvod

Byl pozdní večer, první máj... a my jsme šli v Krabčicích do prvomájového průvodu. Sešli jsme se na návsi na hřišti, oblékli svazácké košile a s výbornou náladou, lampiony a podomácku vyrobenými mávátky se vydali průvodem ke kaštanu. Průvodu vévodil veliký buben či jiné hudební nástroje, které zapůjčila Hanka Slezáková. U kaštanu nám průvod zpestřila Míša Košťálová přednesem dobové básně. Po návratu na hřiště jsme si dlouho do pozdního večera povídali a vyprávěli u opékání buřtů.

text a foto Olina Procházková

„Májový průvod“

Dětský den v Dolanech se nesl v duchu soutěží a dobré nálady

Nebe bez mráčku, příjemné teploty nad dvacítkou, spousta občerstvení a natěšení pořadatelé. Tak to vypadalo před začátkem Dětského dne, který Tělovýchovná jednota Dolany uspořádala první červnovou sobotu na dolanském hřišti. Aktivnímu pohybu na čerstvém vzduchu se tu oddávalo nejen padesát dětí, ale také jejich příbuzní. Akci provázela platná protiepidemická opatření.

Potěšitelné bylo, že mezi účastníky byli zástupci všech místních částí obce. A nechyběli ani přespolní. Oproti loňskému roku přibýlo disciplín. „Připravili jsme dvacet stanovišť. Nové byly chůze po kládě s míčkem, skok přes branky, golfový slalom, golfová síťka, hod špejlí, nošení kelímku s vodou bez pomoci rukou, ruské kuželky nebo shazování plechovek silonkou s míčkem upevněnou na hlavě,“ vyjmenovává nové atrakce hlavní organizátor akce Libor Veinfurter z TJ Dolany. Děti různého věku sbíraly razítka na hrací kartu. Odměn se dočkaly na jednotlivých stanovištích a pak i v cíli. Větší počet disciplín kladl zvýšené nároky na personální zajištění, nakonec se ale podařilo všechna stanoviště obsadit. Zasloužil se o to i Pepa Cipra, který zmobilizoval dolanské fotbalisty.

Před polednem dorazili do Dolan hasiči z Jezbin. Na trávník nastříkali pěnu a děti měly postaráno o další velkou zábavu. Menší účastníci Dětského dne potrénovali obratnost díky skákacím hradu, o hudební kulisu se postaral DJ František Valčík. Snaživá obsluha bufetu připravila spoustu dobrot. Podával se výborný guláš, kuřecí stehna nebo palačinky. Bez koláčků a rohlíčků Laďky Jakoubkové si podobné akce už ani ne-

„Dětský den“

umíme představit. „Moc ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří se podíleli a pomohli při přípravě a realizaci Dětského dne. Myslím, že se akce velmi povedla. Počasí nám přálo, děti i rodiče byli spokojeni. Bylo moc hezké se dívat, jak se děti baví a plní jednotlivé úkoly, ze které byly odměněny. Doufám, že i příští rok bude doba příznivá, a my se budeme moci znovu potkat,“ přeje si obětavá členka organizačního týmu Iva Najmanová. Obec Dolany zaslouží poděkování za posečení areálu i za zapůjčení skákacího hradu. Dětský den se po všech stránkách vydařil, pořadatelé z Tělovýchovné jednoty Dolany se už těší na příští ročník.

text a foto Petr Zálíš

Letní kino ve Svinišřanech

Dne 11. června, kdy již bylo možné akce v omezeném množství pořádat, jsme pro naše spoluobčany připravili opět Letní kino Svinišřany.

Bohužel neproběhly žádné filmové premiéry, takže situace byla svízelná a výběr z filmů velmi omezený. Museli jsme tedy zvolit film, který již odvysílala televize - Štěstí je krásná věc. Počasí nám naštěstí opět bylo nakloněno a dopřálo nám krásný, klidný večer. Diváci přišli obtěžkáni dekami, sedátky a věcmi pro své pohodlí. Atmosféru kina provoněla grilovaná krkovička, kuřecí plátky, klobásy a točené pivo. A tak, když si všichni dali něco dobrého k jídlu a měli plné kelímky, kino mohlo začít. Klid promítání rušilo jen klasické křupání nachosů, popcornu a tak kdo si chtěl užít pěkný večer, přišel na louku za chaloupkou.

Rozhodli jsme se uskutečnit tuto akci ještě jednou v tomto roce, a to v pátek 20. 8. 2021. Zatím nám není známo, jaké filmy budu v aktuální nabídce, ale na tento den Vás srdečně zveme! Přijďte si odpočinout a užít večer s dobrým filmem, jídlem a pitím!

Akce se uskutečnila za finanční podpory Obce Dolany, které patří velký dík. Všem, kteří se aktivně podíleli na přípravě této akce, velmi děkujeme.

text a foto Petr Ludvík

GAIA MESIAH
gaiamesiah.com

HORKÝŽE SLÍŽE
horkyzeslize.sk

OKULT
bandzone.cz/_107971

FURT FAJN
bandzone.cz/furfajn

Místo konání akce:
DOLANY, FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ

Den konání akce:
PÁTEK 23. 7. 2021 OD 15 HODIN

Vstupné v předprodeji: 370,- Kč, vstupné na místě: 430,- Kč

Místa předprodeje:

Dolany: prodejna Skaličan, Jaroměř: Restaurace u Ottý

Rozhovor o seznámení, dalekých cestách a návratech

Dnes jsme pro Vás připravili rozhovor s Ditou a Michalem Kaválkovými, kteří žijí v Čáslavkách. Dita a Michal mají za sebou zajímavý příběh a zkušenost, o kterou se s námi podělili. Rozhovor to byl moc příjemný a já jim oběma moc děkuji za spolupráci.

Lucie Kudrnáčová

Z Angoly až do Čáslavek...

Jak dlouho žijete v Čáslavkách?

Michal: 8 let

Dita: Jo, na podzim to bude 8 let

A jak jste se vlastně seznámili?

D.: My jsme se seznámili v Angole, kde jsem pracovala pro Člověka v tísni jako finanční manažer. Finanční manažer v Angole se stará o tamní účetnictví, finanční doklady a peníze. Vypadá to třeba tak, že jsem chodila s batůžkem do banky pro peníze a pak jsme je rozváželi zaměstnancům na motorce. Těmi penězi se platily třeba stavby škol ve vesnicích. Peníze byly z různých projektů. Teď jsou třeba známé ty certifikáty, kdy koupíš kozu, nebo slepici (pozn. Projekt Skutečný dárek). To bylo vtipný, když třeba kolega sháněl někoho, kdo ty kozy převede přes Angolu pěšky.

M.: A já jsem tam pracoval na projektu České zemědělské univerzity, tropického zemědělství, kdy jsme tam vlastně stavěli školu, zemědělské učiliště s internátem a měl jsem na starosti zemědělskou farmu. Strávil jsem tam dohromady rok a půl celkem.

Je vlastně dost netypické, když se dva Češi seznámí v Angole...

D.: no to jo, ale co tam. Ten každodenní život tam byl prostě takový, že my jsme byli v malém městě uprostřed Angoly, kde probíhalo několik projektů, právě Člověk v tísni a Zemědělská univerzita a ještě jeden menší projekt. Byli součástí jednoho malého kolektivu Čechů, kdy se stejnými lidmi pracuješ i trávíš veškerý volný čas. Takže jsme společně pořádali výlety, scházeli se a tak. S místními lid-

mi jsme taky byli hodně, jde hlavně o to, že naším úkolem bylo je všechno naučit, aby byli samostatný a zvládli to bez nás.

Jak se to stane, že se prostě rozhodnete jet pracovat do Angoly?

M.: Já jsem tam jel, protože jsem studoval obor Tropické zemědělství a tohle je jeho podstata. Plánoval jsem si, že se tímhle budu živit. Ten můj obor je postavený na tom, že se lidé v cizích zemích učí používat zemědělství jako zdroj obživy. Zavádíme buď moderní technologie nebo pomáháme obnovit původní technologie, které se díky dlouhotrvající válce nepředávaly mezi generacemi. V důsledku války jsou tam třeba minová pole, kde se hospodařit ani nedalo. V důsledku toho všeho ti lidé už nevědí, jak si sami vypěstovat třeba kukuřici a všechno se dováží. Patří k tomu právě i vzdělávání místních lidí v této oblasti.

D.: Je důležité, aby se ti lidé například naučili, že když mají slepici, tak je výhodnější ji nezabít hned a nesníst ji, ale nechat si ji na vejčka, která pak můžou prodat.

M.: Místo, kde jsme my pracovali, bylo v dobách kolonializmu oblast s vyspělou

Společný návrat z dalekých cest

zemědělskou produkcí, za dob Portugalců tam bylo hospodářství na vysoké úrovni. Pěstovali tam hodně různorodých plodin. Vedla tam i železnice napříč Afrikou až do Mosambiku, kudy Portugalci vozili do ostatních provincií tyto plodiny.

D.: No a já jsem tam jela, protože jsem potřebovala prostě změnit životní styl. Pracovala jsem v Praze, v zahraniční firmě, kde jsem byla od rána do večera a ten život tak hrozně utíkal. Věděla jsem, že to takhle nechci a že potřebuji změnu, a tak jsem napsala do Člověka v tísni, šla jsem k nim na pohovor a oni se mi pak ozvali, že mají super místo a projekt v Angole. Tak jsem se začala učit portugalštinu a vyrazila tam.

Jaký byl pak ten návrat?

D.: My už jsme se vlastně pak odtamtud vraceli spolu. Já jsem těch posledních pár měsíců v Angole byla nemocná. Začalo to tak, že jsem si udělala drobný zranění na patě a dostala jsem otravu krve. Pak jsem asi půl roku brala antibiotika, ale dostala jsem zase malárii. S tou jsem skončila na kapačkách v místní nemocnici a ke konci už to bylo takový trápení a velký stres.

M.: Já jsem taky prodělal malárii, ale měla v podstatě dobrý průběh, měl jsem ji jen jako chřipku. Mnohem hůř ti je z léků proti malárii než ze samotné nemoci. To trvá asi 3 dny a pak už je to dobrý.

D.: Tu malárii tam dostane asi každý, tam je to prostě běžný.

Jaké tam je podnebí?

D.: No je tam krásně, uprostřed Angoly je náhorní plošina a tam je vlastně stále jaro, 20 – 25°C. Celý rok sluníčko a pak tedy nějaké období dešťů a sucha, ale jinak stabilní počasí. Takže si vystačíš s žabkami, sukní, tričkem a hotovo.

M.: A prostě pár dní v roce chodíš do hospody v mikině, no.

A jídlo?

D.: Jídlo tam bylo hrozný, já jsem v podstatě pak několik let nemohla jíst rýži a kuře, to se tam jedlo pořád. No, a když jsme měli štěstí a kolega třeba rozhodl udělat řízky, tak šel na trh, ukázal na kus krávy, která tam visela, a poručil si odseknout kus. No a ten prodejce vzal mačetu, usekl kus masa (zvedlo se hejno much) a bylo na řízky. Ale na tyhle nákupy jsem raději s ním nechodila.

...a teď jsme z Čáslavek

No a pořád se tam vlastně řeší voda, protože tam není v domech tekoucí voda a všechna se musí dovážet z různých pramenů.

A v Čáslavkách jste se nakonec ocitli jak?

D.: A v roce 2011 jsme se vrátili a vzali jsme se a pak si Michal našel práci tady a tak jsme začali hledat v okolí bydlení.

M.: Protože Dita říkala, že nechce žít dlouhodobě v Praze, já hledal práci kolem Prahy, ale nic jsem nemohl najít. Kamarádka, co se mnou byla v Angole, vedoucí mise, mi hodně básnila o Farmetu. Tak jsem kouknul na inzerát a oni hledali nějakou pozici do výzkumu, vzali mě. No a tenhle dům jsem vlastně úplně předělal, zbyly z původního jen obvodový zdi. Já jsem vlastně už v té Angole opustil myšlenku, že bych pořád cestoval, bylo to dost komplikovaný. A žije se mi tu dobře.

D.: Pro mě je to trochu těžký, jak jsem hodně s dětmi a pracuju z domova, tak mi ten sociální kontakt pak chybí. Chtělo by to nějakou hospůdku, nebo kavárničku.

Jaká je to tedy z dnešního pohledu pro vás zkušenost?

D.: Já to vnímám tak, jako když dřív chodili lidé na zkušenou. Určitě bych to doporučila každému, protože si najednou uvědomíme, jaký jsou skutečný, reálný problémy. Dá to určitě člověku nadhled. Například já jsem se tam setkala poprvé se smrtí v širším kontextu. Třeba s tím, že umírají malé děti, že vůbec prostě lidi umírají. Na druhou stranu vidíš, jak tam jsou ti lidé šťastní a k tomu štěstí jim stačí, že prostě netrpí. Moc toho nemají, přesto umí být spokojení. Je to veliká zkušenost.

M.: Pro mě to byla obrovská zkušenost, protože mě vlastně ještě na škole poslali postavit školu a já neměl žádný stavitelský zkušenosti. A najednou jsem vedl partu 50 místních černochů a stavěli jsme školu. Musíš se učit, že i to jejich stavitelství je jiný, učíš se využívat jejich nástroje. No a ono se to podařilo!

Dolanské fotbalisty čeká náročná letní příprava

Dolanští fotbalisté mají za sebou další podivnou sezonu. Poznamenala ji pandemie koronaviru, kvůli které se opět nedohrála VEBA okresní soutěž Náchodsko. Všechny týmy mají na kontě jen sedm soutěžních zápasů, na jaře se nehrálo vůbec. „Všem bych chtěl za uplynulou sezonu poděkovat. V neúplné tabulce jsme skončili na prvním místě, ztratili jsme pouze v jednom zápase a dopadli jsme tak lépe jak v minulé sezoně. Soutěž se přerušila už na podzim, zimní přípravu jsme neabsolvovali a dlouhá pauza byla na všech znát. Nicméně jsme jako oddíl nezaháleli. Uskutečnili jsme například několik brigád, na kterých jsme odpracovali více než dvě stě hodin,“ říká Josef Cipra, trenér fotbalistů a člen výboru Tělovýchovné jednoty Dolany.

Fotbalový tým Dolan čeká náročnější letní příprava. Od začátku července budou fotbalisté trénovat dvakrát týdně, aby dohnali chybějící fyziku. V plánu je také několik přípravných zápasů „Pokusíme se být ještě lepší než v loňském roce. Co se týče kádru, tak bychom měli mít podobnou sestavu. Nové posily momentálně nemáme, pár kluků ale končí. Přesto myslím, že bychom se s tímto mužstvem neztratili ani o soutěž výše,“ věří Pepa Cipra. Proslychá se, že některé týmy ve vyšší soutěži chtějí skončit. Teoreticky bychom tak mohli jako průběžně vedoucí tým okresní soutěže do přeboru postoupit. Konečný verdikt bude na Okresním fotbalovém svazu v Náchodě. Sledujte náš facebook nebo www.tjdolany.net.

text a foto Petr Záliš

Tabulka VEBA okresní soutěže Náchodsko

(kvůli covidu odehráno jen 7 kol)

1. TJ Dolany	39:16	18
2. Sokol Božanov	32:15	16
3. Sokol Mezilesí	27:15	12
4. Loko Meziměstí B	23:17	12
5. Sokol Křinice	23:18	10
6. Sokol Otovice	11:30	6
7. TJ Rasošky	11:29	5
8. Sokol Heřmánkovice	19:45	3

Hurááá na letní cesty nejen po okolí

Už jen pár dní a máme tu prázdniny, čas dovolených a hlavně čas, který travíme společně. Tak proč si ten letní čas neužít třeba právě s Toulavým baťohem. Vy nevíte, co je Toulavý baťoh? Tak právě pro vás je tento článek jako šitý na míru. Tak hurááá za zážitky do Kladského pomezí...

text Lenka Piechová

zdroj: <https://www.toulavybatoh.cz>

...převzato z bulletinu Toulavého baťohu

Pro ty z vás, kteří mě ještě neznají, jmenuji se „Toulavý baťoh“ a vy právě pročítáte čtvrtý tematický bulletin Kladského pomezí, který je zaměřený na nabídku pro rodiny s dětmi.

Rád bych vás pozval na svou Cestovatelskou hru, díky které poznáte můj rodný region Kladské pomezí. Cílem je sbírat razítka do ilustrované mapy, kterou získáte v jakémkoli informačním centru v regionu. Pravidla jsou jednoduchá - navštivte alespoň pět razítkovacích míst uvedených na mapě Toulavého baťohu, otiskněte razítka na vyznačená místa a s takto oštemplovanou mapou se vydejte do libovolného IC, kde jako odměnu získáte balzám na rty nebo pištálku s mým logem. Pokud navíc poskytnete svůj kontakt (e-mail), budete zařazeni do slosování o 10 hodnotných cen. Vyhlášení výherců soutěže proběhne 4. října 2021, za letošní i loňský ročník. To znamená, že pokud jste loni nestihli nasbírat všech pět razítek, ale herní mapu jste si schovali, můžete ve svém započatém sbírání pokračovat dál.

Hlavní cenou je týdenní pobyt v kempu Brodský Červený Kostelec pro čtyřčlennou rodinu včetně zapůjčení koloběžek na 5 dní. Dále můžete vyhrát víkendový pobyt pro celou rodinu (2+1) v hotelu Rajská zahrada **** s volným vstupem do hotelového wellness, víkend na farmě Wenet pro dvě osoby, zážitkový den v Adršpachu – rodinné vstupné na zámek Adršpach a do skal + úniková hra + občerstvení v zámecké kavárně, rodinnou vstupenku do podzemního města Osówka či rodinnou vstupenku do Bastionu I a podzemní pevnosti Josefov. Výsledky slosování budou zveřejněny na Facebooku Kladského pomezí a webu www.toulavybatoh.cz.

A to není zdaleka vše! Na zadní straně mapy, která slouží i jako pěkný suvenýr, naleznete tipy na výlety. Ty jsou k dispozici (spolu s online hrami) také na www.toulavybatoh.cz.

..... Váš Toulavý baťoh

Děti z dolanské školy se zapojily do připravované malované cyklomapy

Ano, čtete správně. Děti z dolanské školy se pustily do zajímavého projektu malovaných map. Do malované cyklomapy Náchodsko dětem tak vytvořily krásné ilustrace, které doprovodí poutavý text o místních zajímavostech pro ostatní velké i malé (cyklo)turisty. Do projektu jsme obdrželi 11 výtvarných prací a řekneme vám, že díky covidové online výuce to nebylo vůbec lehké. Pro konečnou fázi pak byly vybrány dvě práce, které se tak staly finální tváří obce v dokončené mapě.

Smyslem celého projektu je zapojit do tvorby samotné děti (Malované dětmi nejen pro děti) a nabídnout jim možnost vlastního výtvarného vyjádření svého okolí - ukázat co umí, představit svou obec či město dětskýma očima. A nejen to. Je to projekt dětí dětem. Cyklomapa bude sloužit malým i větším cyklistům při plánování cyklovýletů a díky doprovodným ilustracím a textu nabídne dětem možnost seznámit se tak s netradičními místy v okolí.

Tímto bychom chtěli poděkovat všem dětem, které se zapojily svými výtvarnými pracemi a pak obzvláště Klárce Sedláčkové a Jolance Hamplové, jejichž ilustrace jsou součástí cyklomapy Náchodsko dětem. Moc vám děkujeme.

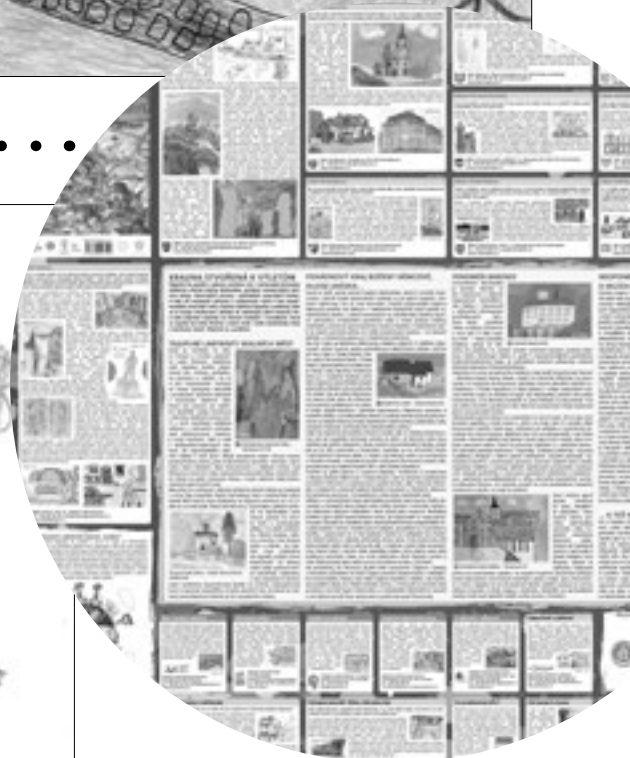
A teď už nám jen zbývá popřát vám krásné cyklotoulky náhodským regionem...

text Lenka Piechová

zdroj a foto: <https://www.malovanemapy.cz/pripravujeme-malovanou-cyklomapu-nachodsko-detem/>

.....

Více o projektu naleznete zde: <https://www.malovanemapy.cz/pripravujeme-malovanou-cyklomapu-nachodsko-detem/>

Zábavné kamínkování - „Vykouzli kamínkem úsměv na tváři“

Malování na kamínky – nová tvůrčí hra pro děti i dospělé

Vášnivě hledání pokladů – kešek mělo pevná pravidla. Tuto hru, která se šířila napříč celou Evropou, v době koronaviru v naší republice vystřídal kamínkování – malování na kamínky. Možná, že i vy jste našli namalovaný kamínek. Smálo se na něm sluníčko, srdíčko, květina, některé obrázky byly jednoduché, jiné přímo výtvarně umělecké. Našli jste kamínek? Ten kamínek má svůj příběh. I vy můžete být součástí tohoto příběhu. Kamínky jsou putovní a vy můžete být součástí této daleké cesty. Je to jednoduché. Na vhodný omytý kamínek - nejlépe oblázek - namalujete obrázek. Z druhé strany napíšete název facebookové skupiny a PSČ. Stačí ale poštovní směrovací číslo, popř. vlastní značka. A potom, cestou do přírody, do školy, na nákup nebo do zaměstnání stačí kamínek položit na místo, které si vyberete. Tomu, kdo váš kamínek uvidí a zvedne ze země, vykouzlí úsměv na tváři. Vždyť právě v dnešní době je nám úsměvů tolik třeba!

V této hře se můžete stát i členem facebookové skupiny Kamínky. Nalezený kamínek vyfotografujete a prostřednictvím fotografie sdílíte svůj malovaný poklad s ostatními členy skupiny. Napíšete, kde jste kamínek našli. Jde o vypátrání autora malovaného kamínku. Na místo můžete položit svůj vlastní kamínek a tento nalezený vašim prostřednictvím poputuje dál. I vy se prostřednictvím této skupiny dozvíte, kam až váš kamínek doputoval.

Kamínkování je milá hra pro děti i jejich rodiče. Potřebujete málo: akrylové barvy nebo fixy, štětec a akrylový lak (ve spreji, popř. tekutý).

Do kamínkování se zapojilo tisíce lidí v celé České republice. Tato krásná hra vám odlehčí od stresu, sblíží vás s vašimi dětmi nebo kamarády či sourozenci, vyrazíte do přírody hledat vhodný oblázek na malování, vykouzlí úsměv na tváři a přinese radost druhým lidem!

Přeji vám krásné léto s kamínkováním!

text Blanka Dvořáčková
foto: <https://www.facebook.com/groups/kaminky>

.....
A pokud jste se i vy rozhodli kamínkovat, tak huráá do toho. Klidně se nám pochubte fotkou či krátkým článkem, kde jste kamínek zanechali či naopak, kde objevili.

Na prázdniny s turistickým deníkem

Poznáváte rádi zajímavá místa? Jste turisté se srdcem objevitele? Já vždy obdivovala vášnivé turisty, co z každé své výpravy nosí batoh plný dřevěných turistických známek a pak jimi zdobí stěny svých domovů. Avšak uchovávání těchto dřevěných vzpomínek mi nepřišlo až tak praktické a nechtěla jsem si je schovávat v krabici od bot. Jako malá jsem vozila na různé akce a tábory tzv. „cancák“ - sešit, který nesměl chybět v mém baothu a do kterého mi ostatní psali své pozdravy a já si pak dolepovala fotky. Do teď nezapomenu na moment, když jsme byli na vandru, spali pod širákem a zmokli jsme. Nevadilo mi, že jsem mokrá, ale oči pro pláč jsem měla z toho, že mi zmokl ten můj sešit se všemi vzpomínkami. To byly časy.

A tak se mi současný nápad turistických deníků (Wander Book) a turistických vizitek zalíbil natolik, že jsem minulý rok s větším synem začala od letních prázdnin sbírat vizitky z navštívených míst a plnit stránky těchto deníků. Člověk se tak na chvíli vrátí do časů „cancáků“ a zároveň objeví mnoho zajímavého a poučného. Turistické vizitky je možné sehnat i zpětně, když zrovna není k mání v danou chvíli a na daném místě.

A co vlastně projekt Wander Book je?

Hlavním cílem projektu je podpořit vášeň k turistice, motivovat k cestování a usnadnit objevování nových míst s možností zaznamenat si své zážitky. Projekt Wander Book představuje ucelenou a stále se rozvíjející informační síť, ve které najdete zajímavosti nejen z oblasti turistiky, ale také kultury, sportu či gastronomie. Díky překladům do několika jazyků Vám usnadní orientaci i v zahraničí. Tyto zajímavosti jsou prezentovány na Turistických vizitkách, Wander Card a Fotonálepkách. Nálepkách s informacemi, které můžete sbírat na svých cestách a lepit si je do Turistického deníku. 1)

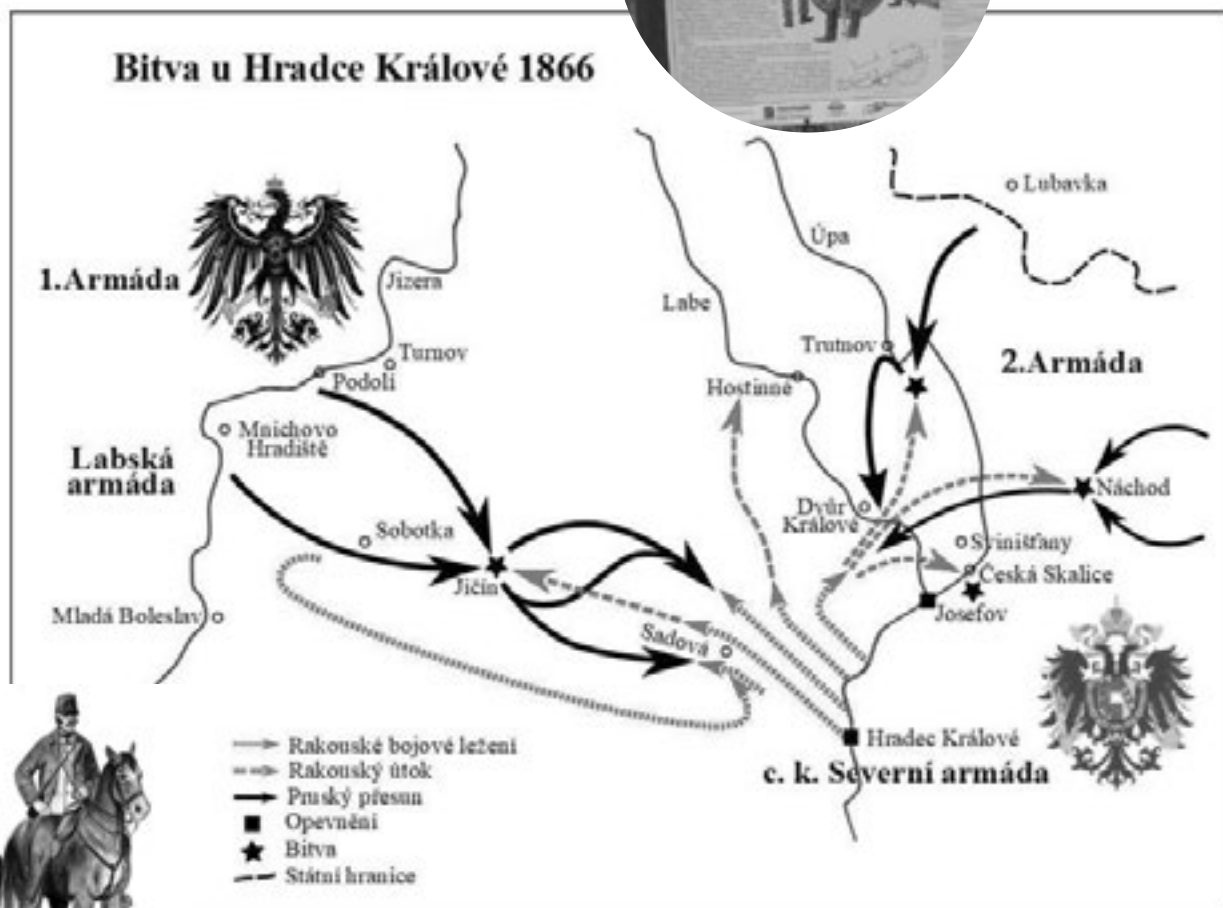
Pokud vás tento nápad zaujal, doporučuji určitě prohlédnout domovskou stránku projektu a prolistovat danou nabídkou. A už mi nezbyvá nic jiného, než vám popřát krásné letní cesty za poznáním, dobrodružstvím a zážitky.

text a foto Lenka Piechová
zdroj citace: 1) <https://cs.wander-book.com/myslenka-projektu.htm>

Před 155 lety nebyli obyvatelé Svinišťan ušetřeni válečné pohromy

„Prusko – rakouská válka, v zahraniční literatuře někdy nazývaná Sedmitýdenní, zaujímá nezastupitelné místo v dějinách Evropy 19. století.“¹⁾ Příčinou bylo zesílení rozporů Rakouska a Pruska, stupňujících se od 60. let 19. století. Prusko usiluje a vůdčí postavení v německy mluvících zemích a jejich sjednocení pod jeho silnou nadvládou. Ne všechny německy mluvící země s Bismarkovou politikou sjednocení „krví a železem“ a vytvoření velkého císařství souhlasily. Vytvořily se tak dva nepřátelské bloky a bylo jen otázkou času, kdy vhodná záminka rozpoutá válečnou katastrofu. Záminkou se stalo rakouské Holštýnsko, které Prusové 7. června vojensky obsadili. Rakouská armáda vedená polním zbrojmistrem Ludvíkem Benedekem se nejprve soustředila v blízkosti Olomouce, o deset dní později byl zahájen její přesun do severovýchodních Čech. Krvavé boje se nevyhnuly ani náhodskému regionu. 27. června proběhla bitva nejen u Trutnova, ale i u Náchoda, o den později u České Skalice, Strítěže, Dvora Králové a také u Svinišťan. 29. června došlo k bitvě u Jičína. Rozhodující bitva byla svedena 3. července u Hradce Králové. Rakousko je poraženo.

Svinišťanské válečné chvíle

Svinišťany nebyly ušetřeny válečné pohromě. „29. června 1866 ve dvě hodiny odpoledne došlo v panské zahradě a v panském dvoře na návsi ke srážce Steinmetzova pruského vojska a Ramingova sboru rakouských polních myslivců. V této neplánované a zbytečné bitce padlo 1400 rakouských vojáků a 39 důstojníků. Prusové ztratili 15 důstojníků a 370 vojáků. Hroby padlých se nacházejí v celém katastru naší obce.“ 2) O rok později 29. června 1867 byl na návsi odkryt vojenský pomník padlých a v srpnu následně vysvěcen. V lokalitě Vinice se nacházejí další pomníky a v zahradě u domu čp. 52 pod ovčínem a na poli u kaštanové aleje do Sebuče se tyčí skromné kříže pohřbených padlých vojáků. U říšské silnice byl v roce 1890 vysvěcen kamenný kříž P. Fr. A. Pekou z České Skalice. Kříž pořídila obec nákladem 300 zl. a v roce 1905 nechala kříž opravit a opětovně vysvětit. Na ovčíně na domě čp. 30 je vsazena pamětní deska věnovaná padlému královskému důstojníkovi 4. regimentu Josefu Langrovi. Komitét pro udržování památek z roku 1866 vytvořil naučnou stezku po bojištích 1866 a v roce 2007 vydal ke stezce odborné publikace.

text Blanka Dvořáčková

Zdroje pro článek

citace:

1) Naučná stezka Česká Skalice – Svinišťany – Josefov 1866, vyd. Komitét pro udržování památek z války roku 1866, Muzeum Hradec Králové 2007, str. 1

2) Dvořáčková B., J. F. Smetana – Svinišťany, OÚ Dolany 2001, str. 43

obrazový materiál:

<https://www.payne.cz/3xS43787/Valka1866.htm>

kresby vojáků: www.trutnov.cz

fotografie vojáků: Muzeum Náchodská

Čtení z kroniky - červen roku 1866

F. Kafka ve své Pamětní knize zaznamenal události z června 1866 takto:

„Den sv. Petra a Pavla (29. června) v pátek připadající byl usouzen pro naši obec snášení nesnází a svízelu válečných.

Z rána bylo po předešlé bouřce a dešti (28. odp., v krajině léto) velmi krásně. Za Skalici ohromný kouř a plameny dosud neuhaslé oznamovaly, jak vedlo se obci Klení a vyhořelé části Č. Skalice, kde nynější kovárna na „starém městě“ proti hostinci „Na bojišti.“

Zároveň, jak vedlo se vojsku rakouskému 28. 6. Téměř celá ves Klení vyhořela a na Starém městě v Č. Skalici 3 domky.

Když vojsko rakouské 28. 6. u Skalice přemoženo bylo, pod velením pana arcivévody Leopolda, zastavil se ve Svinišťanech poražený sbor Ramingerův. Baterie rozloženy na panském poli „Křídle“ až k soše sv. Rosalii, kde v touž dobu byla řepka již dozralá.

Baterie „na křídle“ opatřily se zákopy proti nepříteli, o němž domnívaly se, že v lese Rousíně nad Říkovem proti nim stále táborí.

Bylo to právě v poledne 29. 6. když vojsko naše po polích nenaznačovalo a tudíž ani k výpadu připraveno nebylo, neboť pěší vojsko c. a k. arcivévody Josefa č. 38., pak oddělení myslivců ve dvoře, v panské zahradě, po sadech a staveních rozlezlé, leccos k pochoutce vyhledávalo, ano, jednomu z vojáků i bot v č. 12 zachtělo, ač mu na věčnost za krátkou dobu pranic platný nebyly. Hlavní štáb rak. nacházel se se v sadě č. 24 před kovářskou dílnou a u Moravců.

V touž dobu mnozí občané zbylí ještě doma, jako Šulcové z č. 34, Kraják Jos. z č. 17, Mervart z č. 6. a ještě někteří opouštěli domovy své, utíkající kol dvora na horu k ovčínu

a dále do mlýna „Plotmýlka.“ Taktéž správce dvora Adolf Peterka, ponocný dvora Josef Prokop, a poklasný Vítek až v poslední chvíli utekli na Sebuč.

Oddělení myslivců 18. praporu a něco z pěší pluku a arcivévody Josefa a 1 dělo utábořili se ve dvoře a v panské zahradě vysokou zdí obehnané, pokládající se takto za bezpečné. Aby bezpečnosti přidali, zavřeli za sebou hlavní vchod, vrata na náves k rybníku, by utéci nemohli.

Bylo ke 2. hodině odpolední, když Prusové z nenadání pod generálem Steeinzem od Skalice směrem severozápadním zatočili levým křídlem svým na Svíšťany a od Miskolez přes „Vinici“ udeřili na tak zvaný „zadní dvůr.“ Tu přišli naši do křížového ohně, kde ve vražedné seči mnohých ztrát utrpěli. Několikrát vystřeleno bylo ze panské sýpky „špejcharu“ od rakouských, ale pozdě. Prusové křičeli: „Vivát! Huráá!“ Dověděvše se Pr., že v zahradě panské jsou oddělení myslivců, u veliké síle uzavřeli vchod na zeď a odtud stříleli do převapeného vojska rakouského z něhož málo kdo životem vyvázl, neboť tu šlo až na hlavě a rukojetě..... Při této šarvátce vyhořely na Sebuči 2 domy na hořejším konci u Batmanů a kovárna Fendrychova.

Bitka trvala od 2 hodin odpoledne. Po bitvě druhého dne přicházely tlupy horáků (lidé od Hoříček, Slatiny nad Úpou i Němci) ne aby slédli nešťastná místa po boji, ale aby kde co ještě zbylo vybraly a ukořistily. Tato individua nešťatila se ani mrtvol padlých vojáků, okrádala je o poslední část oděvu, takže na panském poli „křídle“ nad vysokou mezí bylo ještě 1. července neméně než 200 mrtvol úplně nahých, obličejem do země obrácených, od slunce jak černý uhlí opálených. S vyklížením mrtvol Prusů začalo se hned 29. samotným vojskem pruským, jen tu a tam některá zbyla v příkopě, kterou vidět nebylo, jako za pan. stodolami „v suchém sadě.“

S vyklížením mrtvol Rakušanů počalo se teprve až 2., 3. a 4. července, když rozprášené obyvatelstvo zdejší zase domů se navrátilo.

Tuto hrobařskou práci bylo každému dospělému občanu bezplatně vykonávat (nejvíce dělník Jos. Papeš), mládež zaměstnána byla odklizením requisit, pušek, oděvu a. p., co si Prusové odvezli na 6 vozech, jakožto válečnou kořist. „

připravila Blanka Dvořáčková

zdroj: Kafka, J.: Pamětní kniha katastrální obce Svinišťanské 1900 – 1950, str. 34 – 36

malba: <https://www.payne.cz/3xS43787/Valka1866.htm>

Alois Jirásek svůj osobní prožitek z války 1866 zpracoval v povídce

Povídka „Host“ hronovského rodáka a známého autora historické prózy a dramat Aloise Jiráska je osobní vzpomínkou na válku v „šestašedesátem.“ Povídka poprvé vyšla v Poslu z Prahy v roce 1878. V současnosti je dostupná k přečtení v souboru Jiráskových povídek „Vojenské povídky.“ Spisovatel vypráví o osobním setkání s mladým Polákem sloužícím v pruském vojsku, které dorazilo do Hronova. Jirásek pozval vojáka k sobě do stavení, pohostil ho a při vyprávění si oba uvědomují blízkost obou národů, které musí stát v boji proti sobě v nesmyslné válce Pruska a Rakouska. Polský host ukazuje Jiráskovi knihu Julia Slowackého a hodinky – rodinnou památku. Host je velkým vlastencem a je nešťastný z podmanění jeho národa Pruskem. Je nešťastný i z toho, že ve válce stojí proti sobě dva slovanské národy Čechů a Poláků... Ozvala se polnice a voják se s Jiráskem rozloučil. O několik hodin později spolu s ostatními obyvateli Hronova Alois Jirásek pozoruje oheň a slyší střelbu od Náchoda. Právě zde, na Václavících u Dobenína a Vysokova došlo k bitvě pruských a rakouských vojsk. K večeru již přijíždějí povozy s raněnými. Druhý den se Alois Jirásek s několika hronovskými sousedy vydává na bojiště. Mezi padlými nachází i „svého Hosta“ ve chvíli, kdy má být pohřben do společného hrobu s vojákem rakouské armády. Alois Jirásek si vezme na památku Polákovu knihu a hodinky zalité krví...

Literární historička a kritička Jaroslava Janáčková hodnotí povídku „Host“ jako realistickou vzpomínku „bez zbytečného sentimentu,“a uvádí, že autor v této povídce „vzdal hold A. Mickiewiczovi a dalším polským básníkům, kteří opustili porobenou vlast, aby mohli jinde bojovat za její osvobození.“¹⁾

text Blanka Dvořáčková

zdroj: Jirásek, A. : Vojenské povídky,
vyd. Naše vojsko r. 1961

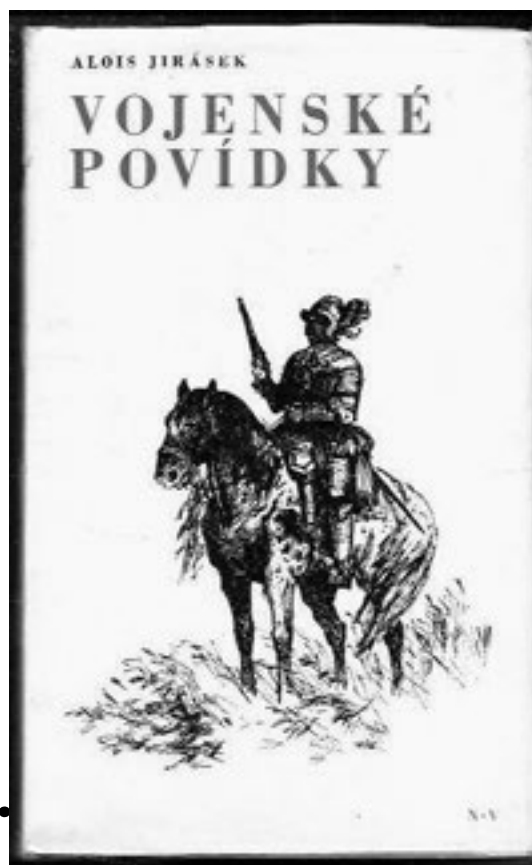
Citace: internet, digitální agentura 4WORKS, Kritika

Autor portréty: Jan Vilímek – České album, sbírka podobizen předních českých velikánů, mužů i žen práce, kteří život svůj zasvětili povznesení národa svého. Str. 35. (dostupné online), Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=5713272>

foto knihy: <https://www.antikavion.cz/kniha/vojenske-povidky-alois-jirasek-1975-28605>

Alois Jirásek

Letní vyprávěnka o kouzlu duhy

A přišlo léto v celé své kráse. Na polích pomalu zrál obilí, v sadech stromů si na třešních pochutnávala hejna špačků, maminky vařily sladké jahodové knedlíky a včely spolu s vosami sosaly lahodnou dužinu z meruněk, rynglů a letních jablíček, kterým se u nás v kraji říká sklenáče. Seno vonělo na kupkách a velcí i malí se vraceli s plnými košíky hub ze sebučského a krabčického lesa. Povídáte, že zde houby nerostou? Ale rostou a nejenom v naší pohádce. Stačí jen jít na ta správná místa, která zná třeba Tonda se svým dědou. Tonda, pusu červenou od lesních malin, se těší na báječnou houbovou smaženici, tatínek doma na houbové řízky a houbový guláš. Děda se zase těší, jak si sedne do stínu zápraží a dá se do krájení hub na sušení. Však v zimě budou vonět v úžasné maminčině bramboračce!

Přišlo léto v celé své kráse a slunce se osvětlovalo kapkami vody třpytících se na tělech dětí dovádějících na splavu řeky Úpy. Přijela jich sem celá parta na kolech, Pepův tatínek je doprovázel. Panečku, to bylo jiné koupání, než doma na zahradě v bazénu! Lukami se od řeky nesl výskot a smích, který probudil dvěstě

let starého žhavého mužíčka v rákosí. „Ještě ti křiklouni probudí bábu bouřku, zatáhne se obloha a bába vypustí ze svého domácího mraku hromy, blesky a průtrž vody! Seno na lukách se zmáčí a nebude co zapálit!“ zlobil se mužíček.

Bylo léto v celé své kráse a odpolední obloha se zatáhla z blankytně modré na tmavě šedomodrou a v dálce zahřmělo. „Kluci, na kola, honem domů!“ zavolal Pepíkův tatínek. Nic nedbal na škemrání Jeníka, že ještě jednou, jen jednou prosím, jedinkrát si sjedou splav. Společně šlápli do pedálů a ujížděli k vesnici. Jen tak tak dojeli domů. Sotva každý z nich otevřel branku u jejich dvorku nebo zahrádky, bába bouřka otevřela pytel plný mrakové elektřiny a už to začalo! Hromy, blesky, průtrž mračen! „Jen aby nebylo boží dopuštění“ řekla Tomášková babička.

I vodníci mají citlivé srdce

Protože, děti, bylo krásné léto, boží dopuštění v podobě ledových krup a přívalů vody nena-stalo. Bába bouřka, která má již tisíce křížků na svých zádech, se rychle unavila. Zatáhla uzel na bouřkovém mraku a rozhodla se, že si odpočine v obláčkových peřinách.

Bylo léto, tráva, pole, sady, cesty, lesy, zvířata i lidé se nadechli svěžího vlhkého vzduchu, který všechny po bouřce osvěžil. Uprostřed svi-nišťanského rybníka seděl vodník Michal a sušil si klobouček i kabátek. „Panečku, to byla jiná koupel, než v té teplé vodě v rybníce“ liboval si spokojeně. Podíval se vzhůru k obloze a ztuhl! Na obloze se barevně na něho smála duha a její konec sahal až doprostřed rybníka. Michalovi se v očích zaleskly slzy. Vzpomněl si na svoji vílu od potoka Běluňky, kterou tolik miloval a ztratil, když mu se svými družkami stoupala po duze vzhůru k nebi. „Michale, Michale“ zaslechl vodník tichý hlásek, hlásek jemnější než pavučinka mezi růžemi. „Michale, Michale“ slyší znovu. Vodník zaklonil hlavu, co mu to na vodní hladině šlo, začlonil si oči vlhkým kloboukem a – ó ano, na duze stála jeho milovaná víla, usmívala se a posílala mu na dlani dolů do rybníka polibky lehčí než ta pavučinka na růžích.

Nebudete tomu, děti, věřit, ale i vodníci mají citlivé srdce. Starý Michal zvedl svoji mokrou dlaň k ústům a poslal k duze dlouhý vodnický polibek. Potom sklonil hlavu hluboko na prsa, styděl se za své slzy dojetí. Když po chvíli hla-

vu zvedl, duhu již na obloze neviděl. Přesto byl Michal šťastný. Kouzlo duhy mu přineslo vzpomínku na milovanou vílu. Zda ta nadpo-zemská krásná panenka z duhy Michalovi skutečně posílala polibky, děti, nevíme. Ale Michal svoji milovanou slyšel, viděl a po duze seslané polibky mu zahrály jeho smutné srdce.

A protože bylo léto v celé své kráse, vodník Michal seděl na hladině rybníka, usmíval se a vzpomínal na svoji lásku. A čekal. Ptáte se, děti, na co čekal? No přece na chvíli, až bába bouře zase rozváže pytel a dolů lidem vypustí nový déšť, hromy a blesky. Čekal, až se na obloze objeví opět duha.

To proto, že nastalo léto v celé své kráse. A až se po dešti na obloze objeví duha, podívejte se, zda uvidíte na duze sedící vílu, která dolů posílá vodníku Michalovi polibky. A možná, že ty polibky budou i pro vás.

A v tom je, děti, kouzlo duhy.

text Blanka Dvořáčková
ilustrace - koláže Lenka Piechová

